

Fagdidaktik mellem praksis og forskning

Anmeldelse:

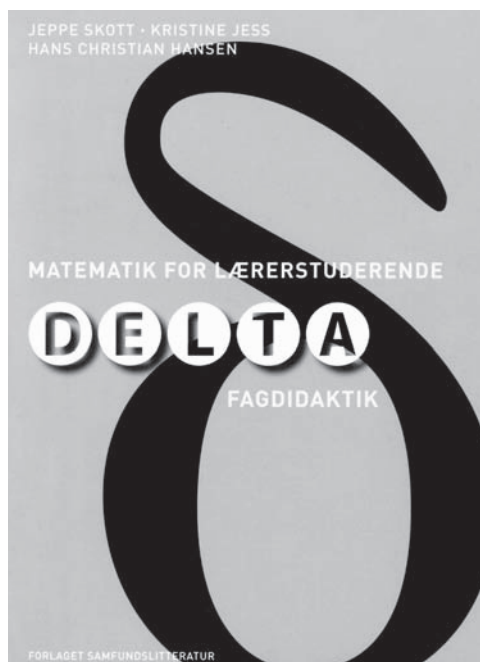
Jepp Skotte, Kristine Jess og H.C. Hansen: *DELTA – Matematik for lærerstuderende – Fagdidaktik*. 1. udgave, 2008, Samfundslitteratur, 530 sider.

Af Bent Lindhardt, formand for SeMat og seminarielærer

Delta er en del af en serie af fagbøger som primært henvender sig til lærerstuderende i matematik på den nye læreruddannelse. Delta er seriens fagdidaktiske element til såvel fællesdelen som de to efterfølgende aldersspecialiseringer. Det bemærkes i bogen at man indholdsmæssigt bl.a. har placeret de stofdidaktiske overvejelser sammen med de fag-faglige grundbøger.

Bogen er opbygget i fem hovedafsnit:

- *Indledning*
Kortfattet overblik på de efterfølgende kapitler.
Omtale af forholdet mellem faglige produkter og faglige processer. Forskellige syn på elevers læring i matematik. Forskellige syn på undervisning i matematik.
- *Læring af matematik*
Læring som tilegnelse – en præsentation af radikal konstruktivisme. Her-

under Piaget.

Læring som deltagelse – en præsentation af læring som et aspekt af det sociale fællesskab. Herunder Vygotsky. En sammenstilling af tilegnelse og deltagelse udtrykt i socialkonstruktivisme. Særligt fokus på Poul Cobb.

- *Undervisning i matematik*
Overvejelser over lærerrollen og den væsentlige faktor læreren er for at skabe et forståelsesmiljø i klasselokalet. Om at stille opgaver til eleverne – åbne og lukkede. Om kommunikationen i klasselokalet. Om mål og planlægning – herunder præsentationen af

de otte kompetencer. Om evaluering og dens intentioner, principper, muligheder, faldgruber og kompromiser.

- *Matematikdidaktiske skoler*

Her er der særligt fokus på RME – Realistic Mathematics Education samt Broussau og hans didaktiske kontrakt mellem lærer og elever.

- *Metaperspektiver*

Matematik og matematikundervisning i historisk og begrundelsesmæssigt perspektiv.

Bogens emner er opbygget efter en særlig model som på forbilledlig vis tager afsæt i den refleksive lærende. Hvert af de sidste fire hovedafsnit har således en kort introduktion som på en fin måde giver et overblik over hvilke didaktiske problemstillinger der behandles i de kommende kapitler. Hvert kapitel inden for disse hovedafsnit afsluttes med en opsummering af en række konklusioner på disse problemstillinger. Tingene begrundes og diskuteres således både før, under og efter de behandles – en styrkeside som bringer tanken hen på at den velargumenterende form vil kunne blive en god rollemodel for de studerendes bachelor-skrivning som man ofte må konstatere er for beskrivende frem for analyserende. Lige så vel kunne man fristes til at forestille sig at den fagdidaktiske diskussion mellem de studerende og os lærere ville kunne højnes af sådanne tilbunds-gående didaktiske analyser.

Delta beskriver indledningsvis at man ønsker at bevæge sig i krydsfeltet mellem praksis og forskning, og det synes jeg i

høj grad er lykkedes. Der er undervejs i de enkelte kapitler mange relevante eksempler og cases som illustrerer hvad toneangivende forskere har tænkt og tolket – eksempler og cases som ofte indgår i de øvelser der er henvendt til de studerende. I øvelserne skal de studerende diskutere de didaktiske problemstillinger der kan være vanskelige at se og indse, men som netop grundet det konkrete case-orienterede og håndgribelige udgangspunkt synes mere levedygtige i undervisningen.

Der kan dog til tider være en tendens til at forfatterens refleksion tager overhånd. Didaktiske problemstillinger som beskrives og analyseres og diskuteres – med al mulig grund – men som kan synes at være for spidsfindige forskningsmæssige sammenhænge der måske kræver en anden og højere indsigt end den der typisk fordres i læreruddannelsen. Det skal dog straks siges at det ikke er et gennemgående træk. Som hovedindtryk har forfattergruppen i høj grad formået at smede den forskningsrelaterede viden ind i praksis-sammenhænge – endda med et for målgruppen tilgængeligt sprogligt og forståelsesmæssigt niveau.

Forfatterne dvæler i flere sammenhænge ved præciseringer af hvad man skal benævne de forskellige didaktiske fænomener og problemstillinger. Det er en prisværdig indsats for at styrke professionalismismen i den måde man internt diskuterer læring og undervisning på. Som lægen, tømreren og frisøren har læreren også brug for et fagsprog som så præcist som muligt beskriver den didaktiske situation som er i spil. En opstramning

omkring terminologier og handlinger mener forfatterne også vil være en faktor i forhold til den manglende respekt for lærere. Om man når så langt så kommende lærere fremover taler om facilitering frem for undervisning, kan jeg dog tvivle på, men i det mindste giver bogen en klarhed over hvor tvetydig anvendelsen af ordet undervisning kan være.

Det skal også bemærkes at bogen er en udmærket hjælp til de emner og udfordringer som den pædagogiske faggruppe skal bruge ved det såkaldte 0,2-samarbejde i den nye læreruddannelse. Det vil være naturligt fx at bruge afsnittet om læring som samarbejdsgrundlag for

pædagogik og matematik i disse fællestimer – eller som minimum som en god inspiration for vores “nye” kollegaer fra den pædagogiske faggruppe som skal varetage undervisningen.

Min hovedkonklusion er at det er en god bog som så absolut kan anbefales. Det skal dog medtænkes ved valget at der er indhold i CKF’erne under punktet fagdidaktik som synes berørt noget perifert. Det drejer sig fx om “matematik og tosprogede”, “indlæringsvanskeligheder i matematik”, “undervisningsdifferentiering” samt “arbejds- og organisationsformer”. Her vil der formodentlig være brug for noget supplerende.